

Néhány perce még ígéretes fényekben pompázott az utca, magam is félórányi napozást terveztem a múzeum lépcsőjén, elűzendő a reggeli párával beköszönő levertséget, de úgy látszik, a tejfehér felhőkbe takarózó égbolt is bal lábbal ébredt, s én osztozom szeszélyeiben. A hirtelen felhőszakadás elől üres kocsmába húzódok, egy bérház és a zivatar falai közt fölém tornyosuló, szűk meredély lábánál. Az eresz alatt galambok keresnek menedéket, a zápor illata beszűrődik az ajtón, az asztalkákon sorakozó itallapok megrezzennek. Kint emberek cikáznak a sikátorbúzt árasztó téren, az autósok türelmetlenül dudálnak a járókelőkre, hol egy káromkodás hallatszik, máskor ideges kutyaugatás, de ebben a félhomályos zugban a létezés magába zuhant, mintha az idő a megszokottnál lassabban akarna elenyészni.

Történt valami. Csak egy apró részlet, ami fölött akkor átsiklottam, de ma az emlékek rejtekéből újra élém lépett, a neki járó figyelmet követelve. Ráncolom a homlokom, ujjaimmal pöckölöm a levegőt, játszom a szalvétával, forgatom a cukortartót. „Visszanéznék rám ügyes plakátok / oldalt lépek követ az a szem / ábrázolta ki megjelenítette mostantól lelkiismeretem / szem előtt tartják csapásomat / kísérik mert éber nyomozók / mindent amit tettem elkövettem [...] s nem lázadhatok föl ellene / korzón bírák közt téblábolok / marasztaló ítélet ahánya / egytől egyig rám kimondatott” – szükségtelen keresnem a szavakat, a hajszálpontos tükörképet Rába György rég papírra vetette. A múlt magyarázatait és a jövő megoldásait csészém alján felvonultató kávézacc most azt mondaná, tétlenül nézem végig, hogy lelkiismeretem közszemlére tétetik a példamutató, feddhetetlen életű idegenek előtt, akiknek valamilyen oknál fogva el kell számolnom legféltettebb gondolataimmal. Bírám ők, de bírám az irigy testvér is, bölcs öregek, mindent és mindenkit felülíró isteni törvények, az áthághatatlan társadalmi konvenciók.

Hallom jogosan vádló szavaikat, és várom, hogy elüljön az újabb zápor ott kint és valahol belül is. Várom mozdulatlanul, akár ez az elnéptelenedett utca várja a nap meleg sugarait, ahol csak egyvalaki mozdulatlanabb, egy komoran meghajló, ősz férfi a falnak támaszkodva. Árvasága olyan bizalomgerjesztő, hogy azonnal kedvem támad vidám történetekkel szórakoztatni, egy vén padon lényegtelen dolgokról fecsegni, forró almás pitét majszolni vagy főtt kukoricát, miközben a további képek felsorakoztatásával inkább magamat győzködöm arról, hogy az ember rendelkezésére álló élete túlságosan vibráló és kiszámíthatatlan ahhoz, hogy ne állhasson tótágast egy váratlan pillanatban. Az „ügyes plakátok”, a büntudat nélkül meggyónt hibák lajstroma ellen fellázadni valóban hiábavaló, amint szégyent mímelni is, de lehetséges vállalni azokat főlölesleges magyarázkodás nélkül.

Nincs semmi, amire a jelen sodrását elcserélném. Az első biztos levegővételt a pánikroham görcsei után, az álmatlanság sötétjéből ébredő hajnali órák világoskékjét, az észrevétlenül beszűremkedő pillanatokot, amikor érezhetően minden magához tér végeláthatatlan illúziókból, s ez a minden továbbhalad egy tisztuló kép felé, a relikviákat maga mögött hagyva – mert nem is tehet másképp.